

Éljen az Osztrák–Magyar Monarchia!

2023 december 25. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

„Európai Unió retteg az Osztrák–Magyar Monarchia feltámadásától” (copyright by Világgazdaság)

Időre felmerül, hogy az 1867-es kiegyezés nyomán létrejött Osztrák–Magyar Monarchia igazi sikertörténete a magyar történelemnek és a gazdaságnak. Most, hogy az „Európai Unió retteg az Osztrák–Magyar Monarchia feltámadásától” (copyright by Világgazdaság), ismét ráirányul a figyelem Európa korábban hatodik legnagyobb államformájára. Mielőtt persze elmerülnénk a részletekben, nem árt felidézni azt a régi budapesti viccet, amit szinte mindannyian ismerünk. Miszerint akkor, amikor valaki egy közelgő osztrák–magyar focimeccset emleget, a kérdés minduntalan az, hogy ki az ellenfél.

Nota bene:

az Európai Unió legmegosztóbb kérdéseiben létrejött egy erős magyar–osztrák közös álláspont. Az orosz energiahordozók beszerzése, Ukrajna uniós csatlakozása vagy az Izrael–Hamász-konfliktus mind olyan témák, amelyekben a két nemzet szemben áll az Európai Unió többi országával. A Politico úgy fogalmaz, hogy feltámadhat az Osztrák–Magyar Monarchia.

A brüsszeli befolyásos újságnak nyilatkozó uniós képviselő pedig azt láttatta, hogy klasszikus osztrák–magyar viselkedést lehet felfedezni aktuálpolitikai kérdésekben. A jelek szerint be kell látnunk: az Osztrák–Magyar Monarchia kiemelkedik a sírjából, mondta a diplomata, aki szerint brüsszeli körökben sokan úgy gondolják, hogy a két ország „egy kottából énekel”.

A fentiek apropóján érdemes visszarepülni az időbe, a régmúlt történelmébe, és feltenni azt a kérdést: mit is adott nekünk a dualista Monarchia? A válasz röviden az, hogy

miközben a kiegyezés minden szempontból szorosabb kapcsolatot hozott létre Magyarország és Ausztria között, nem vezettek be egységes birodalmi törvényhozást. Vagyis több volt, mint egy perszonálunió, de sokkal lazább, mint egy reálunió.

Léteztek közös osztrák–magyar ügyek: a külügy, a hadügy, az ezekre vonatkozó közös pénzügy, melyeknek közös, birodalmi minisztériumai voltak. Egy olyan intézményi rendszer jött létre, amely nem tartalmazott közös törvényhozói hatalmat, de közös végrehajtói hatalommal rendelkezett.

A közös miniszterek kötelesek voltak tevékenységükkel a delegációknak, tehát a parlamenti bizottságoknak beszámolni, amelyek alkotmányosértés esetén felelősségre is vonhatták őket. Ilyenre azonban soha nem került sor. Mindkét nagy fél megőrizhette nemzeti identitását: két elkülönült országgal és működött, közös intézményekkel. Ám a működési mechanizmust úgy alakították ki, hogy még csak ne is emlékeztessenek valamilyen birodalmi gyűlésre. A közös ügyek mellett voltak az Osztrák–Magyar Monarchiának úgynevezett közösen kezelendő ügyei, mindenekelőtt a gazdaság területe: a bankügy, a vasutak egy része, a hitelügy, a vámügy. A közösen kezelendő ügyek nagy részét a tízévenként megkötött vám- és kereskedelmi szövetségben, az úgynevezett gazdasági kiegyezésben szabályozták.

Bővebben pedig a válasz az, hogy

a dualizmus fél évszázados története során megnyugtató módon rendezték Magyarország közjogi helyzetét: átszervezve a Habsburg Birodalmat Osztrák–Magyar Monarchiává. Ugyanakkor az 1867-es kiegyezés alapján létrejött gazdasági közösség legfontosabb eleme a vám- és kereskedelmi szövetség volt. A Monarchia teljes területén nem volt vámhatár, valamint szabadon mozgott a tőke és a munkaerő, egységes volt a pénz-, az érték- és mértékrendszer, közösek voltak a szabadalmak.

Ráadásul a legfőbb élelmiszeripari termékek árába épülő közvetett adók mértékét is egységesen szabályozták. Arról nem is beszélve, hogy a közös fizetőeszköz miatt a jegybank is a gazdasági közösség egyik alappillére volt.

Bár sokan már létrejöttük bíralták a Monarchiát, mondván, hogy félgymarmati sorba taszította Magyarországot, a végeredmény, az egyenleg mást mutat. Tudniillik az Osztrák–Magyar Monarchia mindkét birodalomfél számára lehetővé tette, hogy azokat az ágazatokat fejlessze, amelyekhez eleve jó adottságokkal rendelkezett. A védővámok pedig biztos piacot biztosítottak hazánk mezőgazdasága és élelmiszeripara számára az akkor jóval olcsóbb orosz és tengerentúli gabona ellenében. A hazai ipar a magyar kormányok hatékony támogatási politikájának köszönhetően nemhogy nem sorvadt el, de folyamatos fejlődést mutatott a korszakban.

Így a dualizmus időszaka a gazdasági növekedés szempontjából a magyar történelem egyik legsikeresebb korszakának számít: 1869–1914 között az egy főre jutó GDP mintegy 150 százalékkal (!) nőtt. Amíg 1870-ben a

magyar egy főre eső GDP az osztrák érték 66 százalékán állt, addig 1910-ben ez az érték már 77 százalékot mutatott, tehát Magyarország viszonylag gyors ütemben zárkózott fel.

Gazdasági szempontból nézve a magyar történelemben eddig nem volt alternatívája a Monarchiának. Miközben reálisan persze nem kell attól tartani, hogy mint államforma feltámad, addig – pestiesen szólva – igény lenne rá.

Szajlai Csaba

A szerző a Világgazdaság főszerkesztője

Borítókép: Gróf Andrássy Gyula (1823–1890), az 1867-es kiegyezés egyik megalkotója és első magyar miniszterelnöke (Forrás: Wikipédia)

www.magyar nemzet.hu

Ajánló